

Brisel, 18.02.2008.
OJ L 80 (19.03.2008.)

ODLUKA VIJEĆA

o principima, prioritetima i uslovima sadržanim u Evropskom partnerstvu sa Bosnom i Hercegovinom i opoziv Odluke 2006/55/EZ

(2008/211/EC)

VIJEĆE EVROPSKE UNIJE,

Imajući u vidu Ugovor o osnivanju Evropske zajednice,

imajući u vidu Uredbu Vijeća (EZ) broj 533/2004 od 22. marta 2004. o uspostavi partnerstava u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja¹, kako je dopunjena, a posebno njen član 2.,

imajući u vidu prijedlog Komisije,

s obzirom na sljedeće:

- (1) Evropsko vijeće u Solunu od 19. i 20. juna 2003. podržalo je uvođenje evropskih partnerstava kao načina ostvarenja evropske perspektive za zemlje Zapadnog Balkana.
- (2) Uredbom (EZ) broj 533/2004 utvrđuje se da Vijeće treba odlučiti o principima, prioritetima i uslovima koji će biti sadržani u partnerstvima, kao i sve kasnije prilagodbe. Uredba ukazuje da će nastavak provedbe evropskih partnerstava biti osiguran putem mehanizama uspostavljenih u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja, posebno godišnjih izvještaja o napretku.
- (3) Na dan 30. januara 2006. godine Vijeće je usvojilo drugo Evropsko partnerstvo sa Bosnom i Hercegovinom².
- (4) Dokument Komisije o strategiji proširenja i glavnim izazovima u 2006.–2007. ukazuje da će partnerstva biti ažurirana na kraju 2007. godine.
- (5) Na dan 17 jula 2007. Vijeće je usvojilo Uredbu (EZ) broj 1085/2006 kojom se uspostavlja Instrument za predpristupnu pomoć (IPA)³, kojim se obnavlja okvir za finansijsku pomoć predpristupnim zemljama.
- (6) Stoga je uputno usvojiti revidirano Evropsko partnerstvo kojim se ažurira postojeće partnerstvo kako bi se, na osnovu nalaza Izvještaja o napretku Bosne i Hercegovine za 2007. u pripremama za daljnju integraciju zemlje u Evropsku uniju, identificirali obnovljeni prioriteti za dalji rad, na osnovu nalaza Izvještaja o napretku Bosne i Hercegovine u pripremama za daljnju integraciju sa Evropskom unijom iz 2007. godine.
- (7) Kako bi se zemlja pripremila za daljnju integraciju u Evropsku uniju, nadležne vlasti u Bosni i Hercegovini treba da razrade plan sa vremenskim rasporedom i specifičnim mjerama kako bi odgovorile na prioritete ovog Evropskog partnerstva.
- (8) Odluka 2006/55/EZ stoga treba biti ukinuta,

---

¹ Sl. gl. L 86, 24.3.2004, str. 1. Uredba je posljednji put dopunjena Uredbom (EZ) broj 269/2006 (Sl. gl. J L 47, 17.2.2006, str. 7).

² Odluka Vijeća 2006/55/EZ od 30. januara 2006. o principima, prioritetima i uslovima sadržanim u Evropskom partnerstvu sa Bosnom i Hercegovinom i ukidanju Odluke 2004/515/EZ (Sl. gl. L 35, 7.2.2006, str. 32).

³ Sl. gl. L 210, 31.7.2006, str. 82.

ODLUČILO JE:

Član 1.

Principi, prioriteti i uslovi Evropskog partnerstva sa Bosnom i Hercegovinom utvrđeni su u Aneksu.

Član 2.

Provedba Evropskog partnerstva će biti provjeravana kroz mehanizme utvrđene u procesu stabilizacije i pridruživanja, tj. godišnjim izvještajima o napretku koje prezentira Komisija.

Član 3.

Odluka 2006/55/EZ će biti ukinuta.

Član 4.

Ova Odluka će stupiti na snagu trećeg dana po njenom objavljivanju u Službenom glasniku Evropske unije.

U Briselu 18. februara 2008. godine,

Za Vijeće

Predsjednik

D. Rupel

ANEKS: EVROPSKO PARTNERSTVO ZA BOSNU I HERCEGOVINU U 2007.

1. UVOD

Evropsko vijeće podržava uvođenje evropskih partnerstava kao načina ostvarivanja evropske perspektive zemalja Zapadnog Balkana. Predloženo revidirano partnerstvo ažurira drugo partnerstvo, a na osnovu nalaza Izvještaja o napretku Bosne i Hercegovine za 2007. godinu Komisije. Ono identifikira nove i preostale prioritete djelovanja. Ti novi prioriteti su prilagođeni specifičnim potrebama i fazi pripremljenosti zemlje, te će biti dopunjeni ako bude potrebno. Od Bosne i Hercegovine se očekuje da razradi plan, uključujući i vremenski raspored i specifične mjere kako bi odgovorila na prioritete Evropskog partnerstva. Partnerstvo također pruža smjernice za finansijsku pomoć zemlji.

2. PRINCIPI

Proces stabilizacije i pridruživanja ostaje okvir evropskog puta zemalja Zapadnog Balkana sve do njihovog budućeg pridruživanja. Prioriteti identificirani za Bosnu i Hercegovinu odnose se na njenu sposobnost da ispuni kriterije koje je definiralo Evropsko vijeće u Kopenhagenu 1993. godine, te uslove utvrđene u procesu stabilizacije i pridruživanja, posebno uslove koje je definiralo Vijeće u svojim zaključcima od 29. aprila 1997. godine i 21. i 22. juna 1999. godine, Završnoj Deklaraciji Samita u Zagrebu od 24. novembra 2000. godine, te Solunskoj agendi.

3. PRIORITETI

Prioriteti navedeni u Evropskom partnerstvu odabrani su na temelju činjenice da je realno očekivati da Bosna i Hercegovina može ispuniti te prioritete ili ih značajno unaprijediti u slijedećih nekoliko godina. Načinjena je razlika između kratkoročnih prioriteta, za koje se očekuje da budu ispunjeni u roku od jedne do dvije godine, i srednjoročnih prioriteta za koje se očekuje da budu ispunjeni u roku od tri do četiri godine. Prioriteti se tiču i zakonodavstva i njegove provedbe.

S obzirom na potrebu utvrđivanja prioriteta, jasno je da postoje drugi zadaci, koje Bosna i Hercegovina treba izvršiti, a koji mogu postati prioritet svakog budućeg partnerstva, također s obzirom na budući napredak koji postigne Bosna i Hercegovina.

Među kratkoročnim prioritetima, ključni prioriteti su identificirani i grupirani zajedno na početku liste. Redoslijed ovih ključnih prioriteta nije napravljen prema njihovom značaju.

3.1. Kratkoročni prioriteti

Ključni prioriteti

- Usvojiti zakonodavstvo o reformi policije na državnom i entitetskom nivou u skladu sa tri principa EU, te početi sa provedbom reforme policije.
- U potpunosti surađivati sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) uključujući proaktivnu ulogu u hapšenju svih optuženika koji su na slobodi.

- Usvojiti potrebno zakonodavstvo o javnim emiterima, na nivou Federacije Bosne i Hercegovine. Provesti reformu javnog emitiranja.
- Provesti Strategiju reforme javne uprave iz 2006. godine i osigurati da ministarstva i institucije na državnom nivou budu adekvatno finansirane, operativne i propisno opremljene, posebno u pogledu prostorija i osoblja.
- Ojačati administrativne kapacitete u pripremi za provedbu obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) i Prijelaznog sporazuma.
- Nastaviti činiti napore sa ciljem pomirenja između građana zemalja regiona, te jačati napore kako bi se pronašla konačna rješenja za neriješena bilateralna pitanja, posebno pitanja granica.
- Postići znatan napredak u stvaranju jedinstvenog ekonomskog prostora u Bosni i Hercegovini koji podržava slobodno kretanje roba, kapitala, usluga i osoba.
- Smanjiti strukturalne rigidnosti koje narušavaju funkcioniranje tržišta rada, posebno oporezivanje rada, nivoe socijalnih transfera i mehanizme formiranja plata, kako bi se povećala uključenost i stopa zaposlenosti.
- Preduzeti mjere radi postizanja funkcionalnih i održivih institucionalnih struktura, te bolje poštivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda, uključujući postizanje sporazuma i usvajanje izmjena Ustava Bosne i Hercegovine, ukoliko je potrebno.

Politički kriteriji

Demokratija i vladavina prava

Ustav/Upravljanje

- Preduzeti dalje korake da se Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine osiguraju dovoljni tehnički resursi i osoblje.
- Osigurati strukturiranu i institucionaliziranu koordinaciju između države i entiteta uspostavom funkcionalnih mehanizama za koordinaciju između države i entiteta na političkom, zakonodavnom i tehničkom nivou.
- Osigurati propisno praćenje izvještaja koje objavi institucija Glavnog revizora Bosne i Hercegovine, te preduzeti mjere protiv osoba odgovornih za nepravilnosti.

Parlament/ Izbori

- Usvojiti izmjene i dopune izbornog zakonodavstva u vezi sa članovima Predsjedništva Bosne i Hercegovine i delegatima Doma naroda, kako bi se osiguralo puno poštivanje Evropske konvencije o ljudskim pravima i postprijemnih obaveza prema Vijeću Evrope.

Javna uprava

- Uredu koordinatora za reformu javne uprave obezbijediti potrebne ljudske i materijalne resurse neophodne da nastavi sa radom.

- Dalje unaprijediti procedure zapošljavanja zasnovane na objektivnim i na kvalitetu zasnovanim kriterijima, uz osiguravanje transparentnosti i brzog postavljenja dovoljno kvalificiranih državnih službenika.
- Uskladiti zakone o državnoj službi kako bi se izgradila odgovorna i efikasna državna služba, zasnovana na profesionalnim kriterijima za napredovanje u službi.
- Dovršiti spajanje državnog i entitetskih ombudsmana i osigurati da Ured ombudsmana na državnom nivou ima potrebne resurse kako bi adekvatno funkcionirao.

Pravosudni sistem

- Pojačati nezavisnost i odgovornost pravosudnog sistema, te poboljšati njegovu učinkovitost, uključujući smanjenje zaostalih predmeta.
- Usvojiti i početi provedbu strategije razvoja pravosudnog sektora.
- Osigurati adekvatnu obuku sudstva, posebno u pogledu zakonodavstva o ljudskim pravima, te pitanjima vezanim za provedbu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Politika borbe protiv korupcije

- Usvojiti i provesti detaljan Akcioni plan borbe protiv korupcije na osnovu državne Strategije borbe protiv korupcije.
- Provesti preporuke koje je dala Grupa država za borbu protiv korupcije (GRECO), te obaveze koje proizilaze iz međunarodnih konvencija o korupciji.
- Odlučno procesuirati slučajeve korupcije i usvojiti politiku nulte tolerancije prema korupciji.
- Osigurati odgovarajuću provedbu Zakona o sukobu interesa.

Ljudska prava i zaštita manjina

- Ukloniti odredbe o smrtnoj kazni iz Ustava Republike Srpske.
- Poboljšati provedbu međunarodnih konvencija koje je Bosna i Hercegovina ratificirala, uključujući i zahtjeve u pogledu izvještavanja.
- Poboljšati pristup pravdi
- Poboljšati zaštitu prava žena i djece
- Dogovoriti se o sveobuhvatnoj reformi kazneno-popravnih institucija i osigurati izgradnju zatvora na državnom nivou.
- Dalje poboljšati pravni okvir o manjinama kako bi se u potpunosti ispunili zahtjevi Okvirne konvencije o nacionalnim manjinama Vijeća Evrope, te osigurati njenu provedbu u cijeloj Bosni i Hercegovini.
- Osigurati odgovarajuće djelovanje Vijeća za nacionalne manjine Bosne i Hercegovine i odgovarajućih tijela na entitetskom nivou.
- Razraditi i provesti sve sektorske akcione planove u okviru državne Strategije za Rome kao dijela sveobuhvatne strategije smanjenja siromaštva i socijalne uključenosti.

- Nastaviti deinstitucionalizaciju, djelovanje na nivou zajednice i pružanje pomoći onima koji o njoj ovise, uključujući i područje mentalnog zdravlja.

Regionalna pitanja i međunarodne obaveze

- Doprinijeti jačanju regionalne saradnje, pomirenju i dobrosusjedskim odnosima, uključujući i promovisanje prelaska Pakta stabilnosti u okvir za saradnju koji je više odgovornost regiona, te učinkovite provedbe Sporazuma o slobodnoj trgovini u srednjoj Evropi (CEFTA).
- unaprijediti saradnju sa susjednim državama, posebno prekograničnu saradnju, borbu protiv organiziranog kriminala, nezakonite trgovine i krijumčarenja., pravosudnu saradnju i upravljanje granicama.
- Doprinijeti rješavanju preostalih graničnih pitanja sa susjednim državama.
- Osigurati da Fond za povratak izbjeglica bude adekvatno finansiran i u potpunosti operativan; doprinijeti potpunoj provedbi Sarajevske deklaracije; dovršiti proces povratka izbjeglica, te postići značajan napredak u njihovoj ekonomskoj i socijalnoj integraciji.

Ekonomski kriteriji

- Jačati makroekonomsku stabilnost osiguravanjem održive fiskalne pozicije i korištenjem razboritih instrumenata politike kako bi se sačuvala finansijska stabilnost u svjetlu brzog razvoja događaja u finansijskom posredovanju.
- Ubrzati proces privatizacije, sa ciljem prijenosa 5-10% kapitala u javnom vlasništvu na privatni sektor, pri čemu Federacija treba ići na gornji limit.
- Razviti mehanizme fiskalnog nadzora zasnovane na fiskalnim pravilima i institucionalnoj saradnji koja promovira fiskalnu disciplinu unutar entiteta i između entitetskih i državnih institucija; osigurati adekvatno okruženje za institucionalnu saradnju u okviru Nacionalnog fiskalnog vijeća koje funkcioniše na odgovarajući način.
- Finalizirati izmirenje domaćih potraživanja u skladu sa kapacitetom budžeta da vrši isplatu, te osigurati da javni dug ima održiv i opadajući trend.
- Poboľjšati upravljanje preduzećima postizanjem značajnog napretka u restrukturiranju i likvidaciji preduzeća u javnom vlasništvu koja posluju sa gubitkom.
- Osigurati da trgovački sudovi funkcioniraju propisno te, pogotovo, ojačati kapacitet sudova kako bi efikasnije vodili postupke bankrota/likvidacije preduzeća.
- Jačati pravnu pouzdanost za lokalne i strane privredne subjekte i unaprijediti poslovno okruženje

Evropski standardi

Unutarnje tržište

Slobodno kretanje roba

- Poboľjšati i provesti pravni okvir za standardizaciju, mjeriteljstvo, akreditaciju i certificiranje proizvoda, kako bi bili usklađeni sa standardima EU i najboljom praksom;

dalje približiti tehničke propise *acquis*-u; ojačati kapacitet infrastrukture kvaliteta i institucija, te stvoriti pravni osnov za postupke ocjenjivanja usklađenosti.

- Osigurati kontinuiran napredak u usvajanju evropskih standarda (EN).
- Uspostaviti mehanizme internih konsultacija i obavještanja za nove tehničke propise prije usvajanja mjera koje utječu na trgovinu.
- Osigurati da Agencija za nadzor nad tržištem bude potpuno funkcionalna i nastaviti preduzimati korake na uspostavi struktura za nadzor nad tržištem koje odgovaraju zahtjevima *acquis*-a o slobodnom kretanju roba.
- Usvojiti državni Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima, te uspostaviti državnu Agenciju za medicinske proizvode.

Kretanje osoba, usluga i pravo nastana

- Uspostaviti nadzor nad bankama na državnom nivou (zajedno sa pomoćnim aktivnostima nadzora), te osigurati da ovaj nadzorni organ funkcioniра učinkovito, u skladu sa ključnim Bazelskim principima učinkovitog nadzora nad bankama.
- Usvojiti državno zakonodavstvo o obligacijama.
- Osigurati da Agencija za osiguranje Bosne i Hercegovine funkcioniра propisno, te garantira postojanje jedinstvenog unutarnjeg tržišta osiguranja.
- Stvoriti konzistentan zakonodavni i regulatorni okvir za tržišta kapitala, kako bi se osiguralo postojanje jedinstvenog ekonomskog prostora i stvorila adekvatna institucionalna struktura za koordinaciju politika i zakonodavstva iz oblasti tržišta kapitala.

Slobodno kretanje kapitala

- Postići daljnji napredak u eliminaciji ograničenja vanjskih transfera kapitala.

Carine i porezi

- Dalje približiti carinsko i poresko zakonodavstvo i postupke *acquis*-u i osigurati da tarifa Bosne i Hercegovine bude blagovremeno ažurirana na osnovu najnovije Kombinirane nomenklature.
- Osigurati da pravni okvir za slobodne zone bude kompatibilan sa standardima EU i garantira adekvatan nadzor nad slobodnim zonama.
- Osigurati propisnu provedbu pravila porijekla, uključujući i dijagonalnu kumulaciju.
- Provesti pravila utvrđivanja carinske vrijednosti u skladu sa međunarodnim standardima i praksama.
- Ukinuti poreze čiji je učinak jednak carinskoj dažbini (carinske dažbine za obradu carinskih deklaracija).
- Dalje poboljšati administrativni kapacitet za provedbu carinskog i poreznog zakonodavstva i boriti se protiv korupcije i prekograničnog kriminala i fiskalne utaje.
- Dogovoriti se o stalnom modelu raspodjele prihoda od indirektnih poreza između države, entiteta i Distrikta Brčko.

- Poštovati principe Kodeksa ponašanja za oporezivanje preduzeća, te osigurati da nove porezne mjere budu u skladu sa tim principima.

Konkurencija

- Poboljšati postojeće antitrustovsko zakonodavstvo u skladu sa zahtjevima iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i ojačati administrativni kapacitet Konkurencijskog vijeća.
- Ubrzati pripreme na području državne pomoći, naročito usvajanjem potrebnog zakonodavstva, uspostavom operativnog nezavisnog javnog organa za praćenje državne pomoći, te osiguravanjem transparentnosti cjelokupne pomoći koja se dodijeli u Bosni i Hercegovini.

Javne nabavke

- Osigurati da jedinstven sistem javnih nabavki ispravno funkcioniše i provesti zakonodavstvo i procedure o javnim nabavkama. Nastaviti razvijati administrativne kapacitete.

Zakon o intelektualnom vlasništvu

- Osigurati da Institut za intelektualno vlasništvo bude potpuno operativan, tako da može obavljati svoje zadatke učinkovito, te provesti postojeći pravni okvir.
- Pripremiti akcioni plan za izgradnju potrebnih kapaciteta za provedbu zakona o intelektualnom vlasništvu, sa posebnim naglaskom na potrebu pružanja specijalizirane obuke za tijela za provedbu zakona, sudije, tužioce, carinske službenike.
- Poboljšati saradnju između tijela za provedbu zakona i između svih relevantnih aktera sa ciljem jačanja provedbe i početka razvoja kampanja podizanja javne svijesti.

Zapošljavanje i socijalne politike

- Dalje razvijati politike socijalne uključenosti i socijalne zaštite.
- Razviti mehanizam socijalnog dijaloga.
- Učiniti dalje napore da se poboljša situacija osoba sa onesposobljenjima.
- Razviti adekvatne administrativne strukture i kapacitete na području zaštite potrošača i zdravlja.

Obrazovanje i istraživanje

- provesti državni Zakon o visokom obrazovanju čime se otvara prostor za provedbu glavnih komponenti Bolonjskog procesa i Lisabonske konvencije o priznavanju diploma.
- Razriješiti rascjepkanost obrazovnog sistema, te preklapanje funkcija između različitih nivoa organizacije. Jačati razvijanje politika i strateško planiranje, kako bi se poboljšao kvalitet obrazovanja.
- Preduzeti mjere na sprečavanju razdvajanja djece u školama po etničkom osnovu.

- Ratificirati UNESCO-ovu Konvenciju o zaštiti i promociji raznolikosti kulturnog izražavanja.
- Početi sa kreiranjem integrirane politike istraživačkog rada.

Pitanja vezana za Svjetsku trgovinsku organizaciju (WTO)

- Nastaviti sa reformama potrebnim za usklađivanje sa pravilima i obavezama WTO-a, te nastaviti rad na prijemu u članstvo u WTO-u.

Sektorske politike

Industrija i mala i srednja preduzeća

- Stvoriti koherentan pravni i institucionalni okvir za mala i srednja preduzeća, kako bi se na odgovarajući način provela Povelja o malim i srednjim preduzećima.
- Usvojiti predloženu strategiju za cijelu zemlju o malim i srednjim preduzećima i obezbijediti minimum potrebnih uslova na državnom nivou, kako bi se osigurala koherentna i koordinirana politika malih i srednjih preduzeća u cijeloj zemlji, uključujući državnu Agenciju za mala i srednja preduzeća i forum za dijalog i konsultacije sa malim i srednjim preduzećima.
- Razviti sveobuhvatnu industrijsku politiku.

Poljoprivreda i ribarstvo

- Usvojiti Zakon o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH i osigurati adekvatan pravni okvir za usklađenu provedbu politika poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja. Razraditi sveobuhvatnu poljoprivrednu strategiju na državnom nivou.
- Ojačati administrativni kapacitet na državnom nivou u pogledu poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, kako bi se učinkovito koordinirala provedba politika razvoja tržišta i ruralnog razvoja u cijeloj zemlji. Raditi na uspostavi Ministarstva poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja na državnom nivou sa dovoljnim resursima za provođenje svojih zadataka.
- Osigurati usvajanje zakonodavstva koji su u skladu sa evropskim standardima na području sigurnosti hrane, veterinarskog i fitosanitarnog sektora, te početi sa njegovom provedbom.
- Ojačati laboratorijske i inspeksijske kapacitete na području sigurnosti hrane, veterinarskog fitosanitarnog sektora, uspostaviti referentne laboratorije i razviti procedure uzimanja uzoraka u skladu sa zahtjevima EU.
- Poboljšati sistem identifikacije goveda i registracije njihovog kretanja, te početi identifikaciju svinja, ovaca i koza, te registraciju njihovog kretanja.

Okoliš

- Usvojiti državni zakon o okolišu kako bi se stvorio okvir za harmoniziranu zaštitu okoliša u cijeloj zemlji.
- Nastaviti sa provedbom zakonodavstva o procjeni utjecaja na okoliš.

- Ratificirati i početi provedbu relevantnih međunarodnih konvencija, uključujući Konvenciju iz Aarhusa i Espoo konvenciju.
- Uspostaviti državnu agenciju za okoliš i osigurati njeno propisno funkcioniranje.
- Dalje jačati administrativni kapacitet institucija koje se bave okolišem, posebno na državnom nivou, te poboljšati komunikaciju i koordinaciju između tih institucija.

Energija

- Ispuniti obaveze koje proizlaze iz Ugovora o energetske zajednici od 1. jula 2007. godine u pogledu potpune provedbe *acquis*-a o unutarnjem tržištu gasa i električne energije, te prekogranične razmjene električne energije.
- Izraditi i usvojiti sveobuhvatnu energetske strategiju.

Transportna politika

- Nastaviti sa provedbom zahtjeva iz Memoranduma o razumijevanju o razvoju zajedničke regionalne transportne mreže jugoistočne Evrope, uključujući i Dodatak o koordinatama područja željezničkog transporta jugoistočne Evrope, te konsolidirati planiranje transportne infrastrukture na državnom i entitetskom nivou u svjetlu dosljednog utvrđivanja prioriteta transportnih projekata duž zajedničke regionalne transportne mreže jugoistočne Evrope.
- Približiti zakone *acquis*-u u oblasti cestovnog saobraćaja (tehnički i sigurnosni standardi, socijalna pravila i pristup tržištu).
- U potpunosti provesti državni Zakon o željeznicama. Pripremiti izjavu o željezničkoj mreži za otvoreni pristup korištenju infrastrukture.
- Provesti obaveze preuzete u okviru prve prijelazne faze Sporazuma o evropskom zajedničkom zračnom prostoru, uključujući provedbu relevantnog zakonodavstva o avijaciji.

Informacijsko društvo i mediji

- Usvojiti zakon o agenciji za informacijsko društvo i uspostaviti Agenciju.
- Provesti propise o telekomunikacionim/elektronskim komunikacijama sa ciljem potpune liberalizacije i konkurentnosti tržišta. Uvesti potrebne garancije u pogledu konkurentnosti na tržištu.
- Očuvati nezavisnost Regulatorne agencije za komunikacije. Ojačati njen administrativni kapacitet.

Finansijska kontrola

- Razraditi i usvojiti strategiju javne interne finansijske kontrole.
- Usvojiti i provesti zakonodavstvo o internoj kontroli i reviziji javnog sektora.

Statistika

- Provesti sporazum između entiteta u statističkom sistemu o poboljšanju rada Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, te poboljšati opseg i kvalitet statistike, posebno na državnom nivou.

- Poboljšati prikupljanje i obradu statističkih podataka o poljoprivredi u skladu sa standardima i metodologijom EU.
- Poboljšati kvalitet i opseg statističkih podataka konsolidiranih vladinih računa.
- Uspostaviti pravni okvir potreban za provođenje popisa stanovništva. Dogovoriti se o ciljnom datumu popisa stanovništva i početi pripreme za njegovu provedbu.

Pravda, sloboda i sigurnost

Viza, granična kontrola, azil i migracije

- Obezbjediti adekvatnu kadrovsku popunjenost Odjela za migracije u Ministarstvu sigurnosti, kao i adekvatne prostorije, opremu, osoblje i obuku za Odjel za poslove sa strancima.
- Usvojiti strategiju o migracijama na državnom nivou i novi zakon o kretanju i boravku stranaca.
- Provesti sporazum između Bosne i Hercegovine i EZ o readmisiji, te započeti pregovore o sporazumima o readmisiji sa zemljama porijekla migranata u tranzitu.
- Osigurati da prihvatni centri ispunjavaju međunarodne standarde, te preuzeti punu odgovornost za njihovo finansiranje i upravljanje.
- Usvojiti i provesti revidiranu državnu Strategiju o integriranom upravljanju granicama (IBM), na osnovu smjernica IBM-a za Zapadni Balkan, kao i odgovarajući državni akcioni plan.
- Dalje unaprijediti granične prijelaze.

Pranje novca

- Završiti kadrovsko popunjavanje Finansijsko obavještajne jedinice.
- Dalje unaprijediti zakonodavstvo protiv pranja novca, uključujući provedbu i stupanje na snagu.

Droge

- Razraditi politiku borbe protiv droga na državnom nivou, u skladu sa standardima EU.
- Osigurati potpuno funkcioniranje Ureda za narkotike na državnom nivou.

Policija

- Dalje jačati državnu Agenciju za istrage i zaštitu (SIPA), posebno završavanjem njenog kadrovskog popunjavanja.

Borba protiv organiziranog kriminala i terorizma

- Pripremiti i provesti sve akcione planove koji proizlaze iz državne Strategije za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije.
- Ažurirati i provesti državni Akcioni plan za borbu protiv trgovine ljudima.
- Ratificirati Konvenciju Vijeća Evrope o borbi protiv trgovine ljudima.

- Ojačati borbu protiv organiziranog kriminala i međunarodnu saradnju sa agencijama za provedbu zakona.
- Preduzeti dodatne mjere za zaštitu žrtava trgovine ljudima i osigurati adekvatnu provedbu zakonodavstva o zaštiti svjedoka.
- unaprijediti kapacitet SIPA-e u području borbe protiv terorizma i učvrstiti međunarodnu saradnju na ovom području, uključujući korištenje sredstava za adekvatnu provedbu međunarodnih konvencija.

Zaštita ličnih podataka

- Osnovati nezavisan nadzorni organ (agencija za zaštitu podataka) sa dostatnim ovlastima i dostatnim finansijskim i ljudskim resursima.

3.2. Srednjoročni prioriteti

Politički kriteriji

Demokratija i vladavina prava

Ustav/ Vladavina

- Nastaviti proces usaglašavanja i usvajanja promjena Ustava Bosne i Hercegovine koje će doprinijeti stvaranju funkcionalnijih i fiskalno održivijih institucionalnih struktura, poboljšanju poštivanja ljudskih i temeljnih prava, te pružiti podršku procesu evropskih integracija.
- Osigurati kontinuiran napredak uz preuzimanje potpune nacionalne odgovornosti za formuliranje politika i odlučivanje.

Javna uprava

- Provesti reformu javne uprave i osigurati njenu održivost. Povećati kapacitet za postepeno usklađivanje zakona i provedbu *acquis*-a.

Pravosudni sistem

- Provesti strategiju razvoja pravosudnog sektora, konsolidirati nezavisno, pouzdano i efikasno sudstvo koje garantira vladavinu prava i jednak pristup građana pravdi, te garantira da sudovi imaju tehničku opremu i finansijska sredstva potrebna da bi se pravda provodila efikasno i propisno.

Ljudska prava i zaštita manjina

- Osigurati da nacionalno zakonodavstvo bude potpuno usklađeno sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima.
- Osigurati zaštitu manjina u skladu sa standardima EU i međunarodnim standardima; potpuno provesti državnu Strategiju za Rome i njene sektorske akcione planove; razraditi podatke koji mogu poslužiti kao razuman osnov za poticanje daljeg razvoja strategija socijalne uključenosti, akcionih planova i njihove evaluacije.

Regionalna pitanja i međunarodne obaveze

- Dalje promovirati regionalni dijalog, stabilnost, dobrosusjedske odnose i saradnju.

- Uskladiti sporazum zaključen sa SAD-om u pogledu uslova predaje osoba Međunarodnom krivičnom sudu sa vodećim principima EU koje je Evropsko vijeće usvojilo u septembru 2002. godine.

Ekonomski zahtjevi

- Poboljšati kvalitet javnih finansija smanjenjem javne potrošnje u odnosu na BDP, restrukturiranjem potrošnje ka kategorijama koje jačaju rast, te jačanjem kapaciteta planiranja ekonomske politike.
- Dovršiti proces privatizacije i likvidirati preostala preduzeća u javnom vlasništvu koja posluju sa gubitkom, a koja ne mogu biti prodana.
- Poboljšati učešće u formalnoj ekonomiji smanjenjem stopa socijalnih doprinosa i reformom penzionog sistema, te omogućiti mobilnost radne snage u cijeloj zemlji.
- Poboljšati razdvajanje mrežnih industrija kako bi se tržišta električne energije, gasa i telekomunikacija otvorila za dodatne snabdjevače, s ciljem povećavanja konkurencije i efikasne raspodjele resursa.
- Nastaviti reforme u područjima registracije imovine, provedbe ugovora, procedura bankrota, registracije, oporezivanja i licenciranja biznisa, kako bi se unaprijedilo poslovno okruženje i promoviralo poduzetništvo. Eliminirati dupliranje propisa koje su nametnuli različiti nivoi vlasti i međuentitetsko dvostruko oporezivanje preduzeća.

Evropski standardi

Unutarnje tržište

Slobodno kretanje roba

- Nastaviti sa uspostavom infrastrukture kvaliteta, približavanjem zakonodavstva *acquis*-u u području standarda, certifikacije, mjeriteljstva, akreditacije i ocjenjivanja usklađenosti, te prenošenjem direktiva novog i globalnog pristupa, kao i direktiva starog pristupa.
- Ostvariti dalji napredak u usvajanju evropskih standarda i ubrzati napore za prijem u punoravno članstvo Evropskog komiteta za standardizaciju, Evropskog komiteta za elektrotehničku standardizaciju i Evropskog instituta za telekomunikacijske standarde.
- Uspostaviti sistem nadzora nad tržištem koji je u skladu sa evropskim standardima.

Carine i porezi

- Osigurati kontinuirano približavanje zakonodavstva u oblasti carina i poreza *acquis*-u, te dalje povećati administrativne kapacitete kako bi se to zakonodavstvo provelo, te borilo protiv korupcije, prekograničnog kriminala i fiskalnih utaja.
- Povećati transparentnost i razmjenu informacija unutar regiona i sa EU, kako bi se olakšala provedba mjera kojima se sprječava izbjegavanje ili utaja poreza.

Konkurencija

- Provesti zakonodavstvo o državnoj pomoći, te osigurati da tijelo za praćenje državne pomoći učinkovito funkcionira.

- Sačiniti sveobuhvatni popis državne pomoći.

Javne nabavke

- Osigurati da pravni okvir za javne nabavke bude kompatibilan sa *acquis*-em i da procedure javnih nabavki budu propisno provedene.

Zapošljavanje i socijalne politike

- U području mentalnog zdravlja, razviti službe koje će raditi u lokalnim zajednicama kao alternativu institucionalizaciji, uzimajući u obzir raspodjelu dostatnih finansijskih sredstava za mentalnu zdravstvenu zaštitu.

Obrazovanje i istraživanje

- Preduzeti mjere kako bi se poboljšao obrazovni sistem, uključujući osnovno obrazovanje, te stvoriti moderan sistem stručnog obrazovanja i obuke.
- Promovirati regionalnu saradnju na području visokog obrazovanja.

Statistika

- Razraditi pouzdanu ekonomsku statistiku, te izgraditi institucionalni kapacitet za proizvodnju i objavljivanje osnovnih statističkih podataka usklađenih sa evropskim standardima, pogotovo u područjima nacionalnih računa, poljoprivredne, makroekonomske i poslovne statistike, te socijalne statistike, uključujući statistiku o obrazovanju, radu i zdravstvu.
- Izvršiti popis stanovništva.

Sektorske politike

Industrija i mala i srednja preduzeća

- Osigurati provedbu Povelje o malim i srednjim preduzećima.
- Osigurati provedbu industrijske politike.

Poljoprivreda i ribarstvo

- Provesti sveobuhvatnu državnu poljoprivrednu strategiju u cijeloj zemlji.
- Dalje jačati kapacitete na državnom nivou za koordinaciju i harmonizaciju poljoprivredne politike, te politike proizvodnje hrane i ruralnog razvoja, te jačati provedbene mehanizme i dalje približavati zakonodavstvo *acquis*-u.
- Nastaviti sa usvajanjem usklađenog zakonodavstva u području sigurnosti hrane, veterinarskom i fitosanitarnom sektoru, te razviti učinkovit sistem kontrola.
- Procijeniti usklađenost poljoprivredno-prehrambenih pogona sa zahtjevima EU, te pripremiti i početi program unapređenja tih pogona.

Okoliš

- Nastaviti raditi na postepenom prenošenju *acquis*-a, sa posebnim naglaskom na upravljanje otpadom, kvalitet voda, kvalitet zraka, zaštiti prirode i integriranom sprečavanju i kontroli zagađenja.
- Provesti strateške planove, uključujući strategije investiranja, te povećati investiranje u infrastrukturu za zaštitu okoliša, sa posebnim naglaskom na prikupljanje i obradu otpadnih voda, opskrbu pitkom vodom, te upravljanje čvrstim otpadom.
- Osigurati da zahtjevi u pogledu zaštite okoliša budu uključeni u definiranje i provedbu drugih sektorskih politika.

Transportna politika

- Stvoriti uslove za konkurenciju na željeznicama, uključujući željezničke regulatorne i sigurnosne institucije.
- Osigurati dalje približavanje zakonodavstva *acquis*-u iz oblasti transporta, posebno u pogledu tehničkih i sigurnosnih standarda (uključujući provedbu digitalne tahografije), socijalnih standarda i liberalizacije tržišta.
- Provesti obaveze preuzete u okviru druge prijelazne faze Sporazuma o evropskom zajedničkom zračnom prostoru.

Energija

- Ubrzati reformu energetske komunalnih službi, posebno sektora električne energije i gasa, provesti entitetske akcione planove za restrukturiranja sektora električne energije, izraditi i provesti prateće planove u pogledu reforme sektora uglja, ustanoviti operatere sistema prijenosa i sistema distribucije u sektoru gasa, te razviti unutarnje tržište gasa.
- Osigurati konsolidiran sistem regulacije električne energije i gasa, koji će biti u mogućnosti da uključi druge energetske sektore, u skladu sa Ugovorom o energetskoj zajednici, te paralelno s tim, osigurati rješavanje pitanja vezana za socijalno ugrožene potrošače.

Informacijsko društvo i mediji

- U potpunosti provesti zakonodavstvo o javnom emitiranju, te dovršiti strukturalne reforme sektora javnog emitiranja.
- Uskladiti zakonodavstvo sa regulatornim okvirom EU za elektronske komunikacijske mreže i službe, te osigurati primjenu i provedbu.
- Uskladiti zakonodavstvo sa Evropskom konvencijom o prekograničnoj televiziji, kao i sa Direktivom o televiziji bez granica.

Finansijska kontrola

- Primjeniti smjernice i akcioni plan politike javne interne finansijske kontrole.
- Ojačati operativni i funkcionalni kapacitet i finansijsku nezavisnost institucija glavnog revizora.
- Izraditi postupke i administrativni kapacitet kako bi se osigurala učinkovita zaštita finansijskih interesa EU.

Pravda, sloboda i sigurnost

Vize, granična kontrola, azil i migracije

- Provesti politike na području viza, azila i migracija u skladu sa standardima EU.
- Dalje poboljšati upravljanje granicama, sa posebnim naglaskom na graničnu infrastrukturu i nadzor zelene granice.

Pranje novca

- Osigurati napredak u vođenju evidencije o pranju novca.

Droge

- Osigurati da tijela za provedbu zakona budu propisno opremljena za borbu protiv trgovine drogom. Postići zadovoljavajuću međuinstitucionalnu i međunarodnu saradnju koja će dovesti do znatno boljih rezultata u ovom području.

Policija

- Potpuno provesti reformu policije.

Borba protiv organiziranog kriminala i terorizma

- Postići značajne rezultate u borbi protiv organiziranog kriminala, svih tipova nezakonite trgovine i terorizma, te osigurati propisno krivično gonjenje.

Zaštita ličnih podataka

- Provesti državni Zakon o zaštiti ličnih podataka u skladu sa *acquis*-em, te osigurati njegovo efikasno praćenje i provedbu.

4. PROGRAMIRANJE

Pomoć Zajednice u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja za zemlje Zapadnog Balkana osiguraće se u okviru postojećih finansijskih instrumenata, posebno u okviru Uredbe Vijeća (EZ) broj 1085/2006 (IPA), a za programe usvojene prije 2007. godine, u okviru Uredbe Vijeća broj 2666/2000, od 5. decembra 2000. godine (Uredba o CARDS-u)⁴. Ovi finansijski ugovori služe kao pravni osnov za provedbu konkretnih programa. Prema tome, ova odluka neće imati finansijskih implikacija. Bosna i Hercegovina može imati pristup finansiranju iz programa za više zemalja kao i horizontalnih programa.

5. USLOVLJENOST

Pomoć Zajednice u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja za zemlje Zapadnog Balkana je uslovljena daljnjim napretkom u ispunjavanju kopenhaških kriterija, kao i napretkom u

---

⁴ Sl.gl. L 306, 7.12.2000. godine, str.1 Uredba kako je zadnji put izmjenjena i dopunjena Uredbom (EZ) broj 2112/2005 (Sl.gl. L 344, 27.12.2005.godine, str.23)

ispunjavanju specifičnih prioriteta iz ovog Evropskog partnerstva. Neuspjeh u poštivanju ovih uslova može dovesti do toga da Vijeće preduzme odgovarajuće mjere na osnovu člana 21. Uredbe Vijeća (EZ) broj 1085/2006, ili, u slučaju programa prije 2007. godine, na osnovu člana 5. Uredbe 2666/2000. Pomoć Zajednice je također podložna uslovima koje je Vijeće definiralo u svojim zaključcima od 29. aprila 1997. godine, posebno u vezi sa nastojanjima primalaca pomoći u provođenju demokratskih, ekonomskih i institucionalnih reformi. Posebni uslovi su također uključeni u individualne godišnje programe. Odluke o finansiranju će pratiti sporazum o finansiranju potpisan sa Bosnom i Hercegovinom.

6. PRAĆENJE

Provedba Evropskog partnerstva će biti provjeravana putem mehanizama uspostavljenih u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja, posebno u godišnjim izvještajima koje prezentira Komisija.